

N.F.S. Grundtvig “Tysk og Dansk”

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.24, november 2024

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredegørelse og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1853 (SJ: 1048)
Rettelsesliste til A, (SJ:)

Andre udgaver

PS *Poetiske Skrifter* 8

Teksten er etableret af Kim Steen Ravn

Punktkommentarer, indledning og tekstredegørelse er skrevet af Kim Steen Ravn, redigeret af Kirsten Vad og Jens Lei Wendel-Hansen

Tilsyn ved punktkommentarer og indledning dr.phil. Jes Fabricius Møller

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2024

[[A:5] |PS:39

Tysk og Dansk.

¹ *Tysken* er nu ovenpaa,
Dansken underneden,
Ikke blot i *Aabenraa*,
Som engang forleden,
Men, som sagt, fra Fastelavn
Lige ind til *Kjøbenhavn*,
Midt i *Hovedstaden*!

² *Tysken* maa da komme først,
Dansken følge efter,
Alt som *Jyden*, der fik *Børst*,
Før han kom til *Kræfter*,
Og som *tysk Ministeri*

Immer, til det er forbi,
Gaaer foran det Danske.

3 *Tyskens Lyst er Hovedbrud,*
Helst til ingen Nytte,
Som i Luft de længste Skud
Gjør en øvet Skytte;
Danskens Lyst er Ro og Mag,
Hovedbrud er ei hans Sag,
Tvertimod hans Plage.

4 Derfor, Dansker, gjør dig stiv
Lad ei Tysken raade!
Eller før et Hundeliv
Udaf Tyskens Naade!
Bryd dit Hoved Dag og Nat,
Til du faaer i Luften fat
Alle Tyskens Dyder!

5 |PS:40| Tysken paa sin høie Hest
Alting vil fortyske,
Først det *Vendiske*, dernæst
Flux det *Sønderjydske*,
Saa det *Danske*, hvert et Gran,
Og tilsidst med Engeland
Baade Soel og Maane;

6 |[A:6]| *Dansken* paa sin lave Baad
Stager giennem Sivet,
Leder om de bedste Raad
Til at bjerge Livet,
Er saa lidt opsat paa Kri',
At selv sit Hjemtyskeri
Knap den tør fordanske.

7 Derfor aldrig Dansk og Tysk
Komme kan tilrette,
Førend Tysk er meer ei brydsk,
Dansken ei kan sprætte,
Det vil sige: naar i Ro
Ingenting er begge To,
Som paa Kirkegaarden.

8 Da de laae som Tip og Tap
I *den stille Uge*,
Da var alting hip som hap

Under Hat og Hue;
Men da de stod op paany,
I et Paaske-Morgengry,
Da var Freden ude.

9 |PS:41|Slaaedes de har nu rask
Tyve Aar og flere,
Tysken fik tilsidst Krabask,
Trænger dog til mere,
Thi endnu han bander paa,
Dansken sig skal lade slaae
Af moralske Grunde.

10 Fred der godt kan mægles paa,
Men til ingen Nytte,
Holde Fred kan ingen Raa
Med en ivrig Skytte,
Skytten immer gaaer paa Rov,
Raaen i den tætte Skov
Søger Skjul og Skjærme!

11 |[A:7]|*Stilstand* godt der gives kan,
Medens Skytten sover,
Eller for en Bussemand
Ei paa Jagt sig vover,
Raaen springer hid og did,
Leger gierne med sit Kid,
Skyder aldrig Skytten;

12 Men til at staae Last og Brast
Begge med hinanden,
Trods al Snak om Venskab fast,
Raader dog kun Fanden;
Troer ham den lette Raa,
Feil det kan umulig slaae,
Livet gaaer i Løbet.

13 |PS:42|Derfor, kiære Danske Raa!
Tag dig vel ivare!
Freden, som der mægles paa,
Er din største Fare,
Lykken, trods de bange Kaar,
Hjalp dig et Par Tusindaar,
Skiermer end de Kiække!

14 Ung endnu er din Forstand,

Gammel er din Lykke,
Helst af den paa Svælgets Rand
Vent et Mesterstykke!
Frels dit Liv, imens du kan,
Allermindst i Tyskens Land
Groer en Urt mod Døden.

15 Ingen Tysker er saa klog,
Han det kan udgrunde,
Hvad der staaer i Skæbnens Bog
Om de grønne Lunde;
Men der staaer dog ligefuldt,
At mens Tysken dør af Sult,
Da gjør Dansken Gilde!

16 **[A:8]** Sprænglærd blev ved Hovedbrud
Tyskens Mund og Mine,
Deraf kommer dog kun ud
Sult og Hovedpine;
Dansken bliver Dag fra Dag
Rigere i Ro og Mag
Ved de Lys, som brænde!

17 **[PS:43]** Ingen Dansker er saa dum,
Han jo maa det vide,
Knap er Danskens Raaderum,
Knap paa hver en Side,
Men det mindste Himmerig
Maa det største Helved sig
Meget dog frabede!

N. F. S. Grundtvig